

SCBA - Demography.

Seat no. -----

एकूण वेळ - 3 तास

एकूण गुण - 100

टिप - 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

25

- 1) विवाहाच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा?
- 2) भारतात जन्मदर उच्च असण्याची कारणे सांगा?
- 3) जन्मदरावर परिणाम करणारे घटक सांगा?

(CO-1 A)
(CO-1 U)
(CO-2 U)

प्रश्न 2 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

25

- 1) स्थलांतराचे होणारे विविध परिणाम सांगा?
- 2) स्थलांतराची विविध कारणे सांगा?
- 3) स्थलांतराची व्याख्या सांगून स्थलांतराचे विविध प्रकार लिहा?

(CO-1 R)
(CO-1 U)
(CO-1 A)

प्रश्न 3 खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

25

- 1) लोकसंख्या प्रक्षेपण तंत्राचे महत्त्व स्पष्ट करा?
- 2) महिला सबलीकरणात येणाऱ्या विविध अडचणींची चर्चा करा?
- 3) महिला सबलीकरणाचे घटक सांगा?

(CO-1 A)
(CO-2 U)
(CO-1 U)

प्रश्न 4 टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)

25

- 1) स्थलांतर
- 2) लोकसंख्या प्रदूषण
- 3) महिला सबलीकरण
- 4) जन्मदर मृत्युदर

(CO-1 A)
(CO-2 U)
(CO-1 R)
(CO-1 U)

Seat no.-----

Duration – 3 Hours

Total Marks – 100

Note - 1. All questions are compulsory
2. Numbers to the right indicate marks.

Q. 1 Solve any two of the following questions. **25**

- 1) Explain the various concepts of marriage? (CO-1 A)
- 2) Give reasons for high birth rate in India? (CO-1 U)
- 3) State the factors affecting birth rate? (CO-2 U)

Q.2 Solve any two questions from the following. **25**

- 1) State the various effects of migration? (CO-1 R)
- 2) State the various reasons for migration? (CO-1 U)
- 3) Define migration and write different types of migration? (CO-1 A)

Q.3 Solve any two questions from the following. **25**

- 1) Explain the importance of population projection technique? (CO-1 A)
- 2) Discuss the various challenges faced in women empowerment? (CO-2 U)
- 3) Mention the factors of women empowerment? (CO-1 U)

Q.4 Write Short notes on (any two) **25**

- 1) Migration (CO-1 A)
- 2) Population pollution (CO-2 U)
- 3) Women Empowerment (CO-1 R)
- 4) Birth rate Death rate (CO-1 U)